

γυλλάδα ἡ, ἐνιαχ. ἀγουλλάδα Κάλαι.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γύλλος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άδα.
Ὁ ἰχθύς γύλλος, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

γυλλάκι τό, ἐνιαχ. γυλ-λάτσι Κῶς γυλ-λάτθι Κῶς κ.ά.
γυλτάτσι Ἀστυπ.

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. γύλλος. Διὰ τὸν τύπ. γυλτάτσι
βλ. Α. Καραναστ., Λεξικογρ. Δελτ. 8 (1958), 118.

Ὁ μικρὸς γύλλος ἐνθ' ἄν.: Πῆεν ὁ Λάμβρος 'ς τὸ ψά-
ρμα τῆς ἡπτιόσιας ἐνασ-σωρὸν γυλ-λάτθια, ἀδτιξιαφόρετα
πράματα (ἀδτιξιαφόρετα = ἀσημάντου ἀξίας) Κῶς. Πβ.
γυλλάρι 1.

γυλλάρι τό, Ἡπ. Θράκ. (Περίστασ.) Πελοπ. (Λεῦκτρ.)
— Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. Λεγρ. Μπριγκ. Ἡπίτ. Βλαστ. γυλ-
λάρ' Θράκ. (Ἐπιβάτ.) Λῆμν. Προπ. (Ἀρτάκ.) γυλλάριν Πόντ.
(Ἰνέπ. Κερασ. κ.ά.) γελλάρι Ἡπ. (Πάργ. κ.ά.) ὑλλάρι Σκυρ.
ὑλλίερι Ἀντίπαξ. Παξ.

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. οὐσ. γυλλάριον καὶ τοῦτο ἐκ
τοῦ ἀρχ. οὐσ. *γύλλος, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γύλλος. Πβ.
γυλλάρι εἰς Petr. Bellon., libr. I observ. cap. 53
Σχόλ. Ὀπιαν. Ἀλυστ. Ι στ. 111.

1) Μικρὸς γύλλος Ἀντίπαξ. Ἡπ. (Πάργ. κ.ά.) Παξ.
Πελοπ. (Λεῦκτρ.) Σκυρ. — Λεξ. Βυζ.: Δολώνουμε τ' ἀγι-
στοῖα μὲ γαρίδα καὶ πιάνουμε γελλάρια Πάργ. Συνών. γυλ-
λάκι, γυλλί, γυλλίτσα, γυλλίτσι, ἀντίθ.
γύλλαρος, γυλλομάννα. 2) Ὁ ἰχθύς κεστρεύς,
μικρὸς κέφαλος Θράκ. (Ἐπιβάτ. Περίστασ.) Λῆμν. Πόντ.
(Ἰνέπ. Κερασ. κ.ά.) Προπ. (Ἀρτάκ.) — Λεξ. Περίδ. Αἰν.
Βυζ. Ἡπίτ. Βλαστ. Συνών. κεφαλόπουλο, μνξι-
νάρι. 3) Ὁ ἰχθύς κωβιδὸς Λεξ. Λεγρ. Μπριγκ.

γύλλαρος ὁ, πολλαχ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. γύλλος.

1) Ὁ μεγάλος γύλλος πολλαχ.: Βρέ, ἕνα γύλλαρο ποῦ
ἀνέβασα! Πειρ. Συνών. γυλλομάννα, ἀντίθ. γυλ-
λάκι, γυλλάρι 1, γυλλαρούδι, γυλλί, γυλ-
λίτσα, γυλλίτσι. 2) Ὁ ἰχθύς κέφαλος Λεξ. Μπριγκ.

γυλλαρούδι τό, ἐνιαχ. γυλλαρούδ' Λῆμν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γυλλάρι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -οῦδι.

Ὁ μικρὸς γύλλος ἐνθ' ἄν.: Ἐπιασ' ἕνα γυλλαρούδ' κί
δυὸ μ' σόγουπα (= μικρὸς γῶπες) Λῆμν.

γυλλεύω ἐνιαχ. ζυλλεύω Ζάκ. (Βολίμ. Μαχαιράδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γύλλος.

Ἀλιεύω ἰχθύς γύλλους ἐνθ' ἄν.: Γνωμ.

Ἀν πιάσης ζύλλο, ζύλλευε | κί ἂν πιάσης πέρκα, τσέρκα
(ἂν πιάσης μὲ τ' ἀγκίστρι σου γύλλο, συνέχισε νὰ ψαρεύης κί
ἂν πιάσης πέρκα, ἀναζήτησε ἄλλο μέρος γιὰ ψάρεμα) Βολίμ.
Μαχαιράδ.

γύλλι τό, ἐνιαχ. γυλ-λί Σύμ. κ.ά.

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. γύλλος.

Μικρὸς γύλλος ἐνθ' ἄν. Συνών. βλ. εἰς λ. γυλλά-
ρι 1.

γυλλίτσα ἡ, ἐνιαχ. γυλ-λίτσα Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γύλλος, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γύλλα, καὶ
τῆς παραγωγ. καταλ. -ίτσα.

Μικρὸς γύλλος. Συνών. βλ. εἰς λ. γυλλάρι 1.

γυλλίτσι τό, Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁ-
θων. Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γύλλος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίτσι.

Μικρὸς γύλλος ἐνθ' ἄν.: Ὁ Στεφανὴς εἶναι μαγιόρος
ἀλιὰς καὶ δὲ δοῦ φεύγει οὔτε γυλλίτσι ποῦ νὰ μὴ δὲ πιάκη
(ἀλιὰς = ἀλιέας, ψαῖς) Ἐρεικ.

γυλλοκόφινο τό, ἐνιαχ. ζυλλοκόφινο Πελοπ. (Κάμ-
πος Λακων. Καρδαμ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύλλος, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ζύλλος,
καὶ κοφίνι.

Εἶδος ἀλιευτικοῦ καλάθου χρησιμοποιομένου ὑπὸ τῶν
ἀλιέων πρὸς ἄγρην γύλλων ἐνθ' ἄν. Συνών. γυλλό-
κερτος.

γυλλόκερτος ὁ, ἐνιαχ. γυλ-λόκερτος Νίσυρ. γυλλό-
κερτος Κρήτ. (Νεάπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύλλος καὶ κέρτος.

Γυλλοκόφινο, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

γυλλομάννα ἡ, ἐνιαχ. γυλ-λομάννα Νίσυρ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. γύλλος καὶ μάννα.

Ὁ μεγάλος γύλλος ἐνθ' ἄν. Συνών. γύλλαρος,
ἀντίθ. γυλλάκι, γυλλάρι 1, γυλλαρούδι,
γυλλί, γυλλίτσα, γυλλίτσι.

γυλλοπρασίναλα τά, Σίφν. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. γύλλος καὶ πρασινάλα. Διὰ τὴν
σύνθεσιν πβ. ἀγκιναροκούκρια, ἀμπελοχώ-
ραφα κ.τ.τ.

Γύλλοι καὶ πρασινάλες (πρασινάλα ἡ = μικρὸς
ἰχθύς, χρώματος πρασίνου, συγγενεῶν πρὸς τὸν γύλλον).
Πβ. περκόχαννα.

γύλλος ὁ, σὺνηθ. γύλλους Β. Εὔβ. Θεσσ. (Τρίκερ.) Στε-
ρελλ. (Φθιώτ.) γύλ-λος Δονοῦς. Εὔβ. (Κύμ.) Ἡράκλ. Ἰκαρ.
Κάλυμν. Κάρπ. Κάσ. Κουφον. Λειψ. Μεγίστ. Ρόδ. Σίφν.
Σύμ. Τήλ. Φοῦρν. Χίος κ.ά. γύλ-λ^δος Κάρπ. Λέρ. Ρόδ. κ.ά.
γύλλ^ςος Ἀστυπ. ὕλ-λος Ἰκαρ. Χάκκ. γιούλλος Αἴγιν. Εὔβ.
(Χαλκ.) Σκιάθ. Σάμ. δούλλος Κάρπ. (Ἀρκάσ. Μεσοχώρ. κ.ά.)
Κάσ. ζούλλος Ζάκ. (Βολίμ. Μαχαιράδ. κ.ά.) Πελοπ. (Κυλλήν.
Λεῦκτρ. Μεσσην. Μονεμβασ. Οἴτυλ. Πάλυρ. Πραστ.) Στε-
ρελλ. (Ἀντίκυρ.) ζύλλε Πελοπ. (Τσακων.) τζούλλιος Κεφαλλ.
λούλλος Πελοπ. (Βάλτ. Γαργαλ.) γυλ-λός Χίος (Λιθ.) γ' ἄλλος
Πάρ. (Λεῦκ.) ὕλλιος Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ.
Ὁθων. Παξ. Σύρ. γύλλους Προπ. (Πέραμ.) ζιβιλλίος ὁ,
Τσακων. (Βάτικ.) Θηλ. γύλ-λα Μεγίστ. Σύμ. Πληθ. γύλλια
τά, Θεσσ. (Τρίκερ.)

Τὸ ἀμάρτ. ἀρχ. οὐσ. γύλλος, τοῦ ὁποῦ ἡ ὑπαρξίς
πιστοῦται καὶ ἐκ τῶν συνων. παραγῶγων γυλλάριον,
διὰ τὸ ὅπ. βλ. γυλλάρι, καὶ γυλλίσκος, διὰ τὸ ὅπ.
βλ. Ἡσύχ. εἰς λ. γυλλίσκοι. Ἡ προφορικὴ παράδοσις
ἐπιβεβαιοῖ ἀναντιρρήτως τὴν γραφὴν γύλλος (πβ. Σ.
Ψάλτ., Ἀθηνᾶ 26 (1914) Λεξικογρ. Ἀρχ. 121 κ. ἐξ.) καὶ
ἀποκλείει τὴν ἐκ τοῦ ἰοῦλος προέλευσιν, διὰ τὴν ὅπ. βλ.
Μ. Στεφανίδ., Ὁρολογ. δημ. Β, 21 καὶ Λεξικογρ. Ἀρχ. 6
(1923), 227. Ὁ τύπ. ζύλλος καὶ εἰς Δουκ.

1) Ὁ ἰχθύς Ἰουλις ἡ τουρκικὴ (Iulis turcica) τῆς οἰκογ.
τῶν Ἰουλιδῶν (Iulidae) ἐνθ' ἄν.: Ἡφαέμ-μον τὸ δόλωμαν

ὁ γύλ-λος τσ' ἐν ἐμβόρεσα νὰ τὸν βτιδιάσω. Κῶς. Δηγὸ χάννοι πιάνουντι 'ς τ' ἀγκίστρι, νὰ κ' ἕνας γιούλλος καὶ μπερκες Εὐβ. (Χαλκ.) Οἱ 'ύλλιοι εἶναι λιγώτεροι ἀπὸ τὰ γαργαλίκια (=εἶδος πετρόψαρων) Ἀντίπαξ. Παξ. Τὰ μινιάστρια εἶναι τῶν 'υλ-λῶ (μινιάστρια = ἀγκίστρια πολὺ μικροῦ μεγέθους) Ἰκαρ. Ἐπιακα νὰ τηγανία ζύλλιοι σάμερα (ἐπιασα μιὰ τηγανιά γύλλους σήμερα) Ἰσακων. Ἐπιασα τρεῖς λύλλους καὶ μίνια πέγκα Πελοπν. (Γαργαλ.) Πετᾶμε μέσα (ἐνν. 'ς τὴν βάρκα) τὸ γύλ-λο ποὺ πιάσαμε μὲ τὴν 'πόχη ζωντανὸ Φοῦρν. Ἐχονμι ψάγια ραβανᾶδισ καὶ γύλλια (ραβανᾶδισ = ἰχθύες συγγενεῖς τῶν γύλλων) Θεσσ. (Τρίκερ.) Τοῦ συναγρίδι πιάνιτι μὲ τὸν γύλλον (ἡ μικρὴ συναγρίδα πιάνεται μὲ ἀγκιστρον ἔχον ὡς δόλωμα γύλλον) Προπ. (Πέραμ.) || Φρ. Γυαλίζον τὰ μάτια του σὰν τοῦ γύλλον Μῆλ. Γλιστρᾶ σὰν τὴ γύλ-λα (ἐπὶ τῶν λωποδυτῶν οἱ ὅποιοι διαφεύγουν τὴν σύλληψιν) Μεγίστ. || Γνωμ.

Ἄν πιάσης ζύλλο, ζύλλευσ | κὶ ἄν πιάσης πέγκα, τσέρκα (ἄν πιάσης μὲ τ' ἀγκίστρι γύλλο, συνέχισε νὰ ψαρεύης κὶ ἄν πιάσης πέγκα, ἀναζήτησε ἄλλο μέρος γιὰ ψάρεμα) Ζάκ. (Βολίμ. Μαχαιράδ.) || Ἄσμ.

Γύλλους εἶμι, σὶ γιλῶ, | τ' ἀγκιστράκια σὶ χαλῶ, χάννους εἶμι, χάννουμι, | πέγκα εἶμι πιάνουμι

Θεσσ. (Τρίκερ.)

Λύλλος εἶμαι, σὲ γελῶ | καὶ τ' ἀγκίστρι σου χαλῶ Πελοπν. (Γαργαλ.)

Γύλ-λος εἶμαι κ' ἐμ-μελῶ, | τὰ δουλώματα χαλῶ Σύμ.

Γύλλος εἶμαι, σὲ γελῶ | καὶ τὸ δόλο σου χαλῶ Ἰθάκ.

Γιούλλος εἶμι, σὶ γιλῶ | κὶ τ' ἀρμύδια σου χαλάω Σάμ. (Παλαιόκαστρ.) Συνών. γαιτανάρι, γαιτάρης ΒΙ, γαιτανιά 1, γάιτανος, γαιτανοῦρι, γαιτανοῦρος, γαργαλίκι, γερανόγυλλος, λεμοναριά, πρσιναλί, ραβανᾶς, φραγκόγυλλος. 2) Εἶδος κεφάλου Κάρπ. 3) Εἶδος σκυλλίου (= σκυλλόψαρου) Σύμ. 4) Μεταφ., ὁ παραβλῶψ Χίος.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γύλλος Ἀθῆν. Γύλλους Μακεδ. (Θεσσαλον. Κιλκ.) καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γύλλος Μῆλ. Πάρ. Πόρ.

γυλλωπὸς ἐπίθ. ἐνιαχ. γυλ-λωπὸς Τῆλ. Θηλ. γυλ-λωπὴ Τῆλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γύλλος καὶ τῆς παραγ. καταλ. -ωπός.

Ἐπὶ αἰγός, φαίχρους μὲ λευκὸν τρίχωμα κατὰ ζώνας εἰς τὸ πρόσωπον Τῆλ.

γυμνάδα ἡ, Θράκ. (Αἶν.) Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γυμνός καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άδα.

Γυμνότης ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. Κατὰ τὴν γυμνάδα δίνει ὁ Θεὸς καὶ τὴν κρυάδα (ὁ Θεὸς προνοεῖ κατὰ τὴν ἀνάγκην ἐκάστου) Θράκ. (Αἶν.) Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. Συνών. γκολισσανιά, γύμνια, ζορκιά.

γυμνάζω κοιν. καὶ Πόντ. ὑμνάζω Κάσ. γυμνάζου Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν. κ.ά.) Τσακων. γυβνάζω Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. δυμνάζω Σῦρ. κ.ά. γυμνάσκομαι Πόντ. (Οἶν.) —Λεξ. Ἡπίτ. γυμνάσκουμι Πόντ. Ἀόρ. ἐγυμνάστα Πόντ.

Τὸ ἀρχ. γυμνάζω.

Ἀσκῶ, διδάσκω τινὰ σωματικὰς ἀσκήσεις, προσπαθῶ νὰ καταστήσω τινὰ ἐπιτήδειον εἰς ὀρισμένους σωματικὰς ἢ πνευματικὰς ἱκανότητας κοιν. καὶ Πόντ.: Γυμνάζω τοὺς στρατιῶτες — τὰ παιδιὰ — τὸ ἄλογο — τὸ σκυλλί. Ὁ γυμναστὴς γυμνάζει τοὺς μαθητὲς 'ς τὸ γυμναστήριον. Τὸ ἄλογο εἶναι γυμνασμένο νὰ πηδᾷ τὰ χαντάκια. Ἀμα γυμναστοῦμε, θὰ μᾶς στείλουν 'ς τὸ μέτωπο κοιν. Ποτέ μου δὲν ἐγυμνάστηκα σὲ τραγούδια Κεφαλλ. Ἐτσ' γυμνάζεις τὰ πιδιά σ'; Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) Θὰ δυμναστοῦ, νὰ μάθουν τὸ τ'φέτσι Σῦρ. Γυμναζόμεστε 'ς τὴν πλατύχωρη αὐλὴ μὲ τὰ παραγγέματα τοῦ Κώστα, ποὺ στέκονταν ψηλὰ 'ς τὴν κρεββάτα (= εἴσοδον τοῦ ἐξώστου) Χ. Χρηστοβασ., Διηγ. στάνης, 65 || Φρ. Τὸν ἐγύμνασε (τὸν ἔδρισε) Πελοπν. (Γορτυν.) β) Ἐπὶ ζώων, δαμάζω, συνηθίζω τινὰ εἰς τὴν ἐργασίαν Ἰκαρ.

γύμναση ἡ, Ι. Δραγούμ., Σταμάτ., 152 Γ. Ξενόπ., Κατήφ., 133.

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐσ. γύμνασις.

Ἡ πρᾶξις τοῦ γυμνάζειν, ἡ σωματικὴ καὶ ἡ πνευματικὴ ἀσκήσις ἐνθ' ἄν.: Ἡ γύμναση τοῦ ἀθλητῆ εἶναι συνειδητὴ ἐργασία Ι. Δραγούμ., ἐνθ' ἄν. Δὲν εἶχεν ἀκόμα τόση πείρα, τόση γύμναση καὶ δὲν ἤξερε νὰ κρύβεται Γ. Ξενόπ., ἐνθ' ἄν.

γυμνασιαρχεῖον τό, λόγ. σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γυμνασιάρχης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -εῖον.

Τὸ γραφεῖον τοῦ γυμνασιάρχου λόγ. σύνθηθ.

γυμνασιαρχεῦω λόγ. σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γυμνασιάρχης.

Ἀντικαθιστῶ τὸν γυμνασιάρχην, ἐκτελῶ χρέη διευθυντοῦ γυμνασίου χωρὶς νὰ ἔχω τὸν βαθμὸν γυμνασιάρχου σύνθηθ.: Γυμνασιαρχεῖ ὁ ἀρχαιότερος 'ς τὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τοὺς καθηγητὰς τοῦ γυμνασίου. Πβ. γυμνασιαρχῶ.

γυμνασιάρχης ὁ, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γυμνασιάρχης.

Ὁ ἐκπαιδευτικὸς λειτουργὸς ὁ διευθύνων γυμνάσιον κοιν.: Πολὺν αὐστηρὸς γυμνασιάρχης προχθὲς ἐτιμώρησε μὲ ἀποβολὴν ὅλη τὴν τάξιν λόγ. κοιν. Ὁ γυμνασιάρχης τὸν ἀπέβαλε γιὰ δέκα μέρες Ἀθῆν.

γυμνασιαρχία ἡ, λόγ. σύνθηθ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γυμνασιαρχία.

Τὸ ἀξίωμα καὶ ὁ χρόνος τῆς ἀρχῆς τοῦ γυμνασιάρχου κοιν.: Ἐπὶ τῆς γυμνασιαρχίας μου τὸ γυμνάσιο δούλευε ρολοί. Ὅλοι τὴ θέλουν τὴ γυμνασιαρχία, ἀλλὰ λίγοι εἶναι οἱ ἀξιοί.

γυμνασιαρχῶ λόγ. σύνθηθ.

Τὸ ἀρχ. γυμνασιαρχῶ.

Ἐχω τὸ ἀξίωμα τοῦ γυμνασιάρχου, εἶμαι γυμνασιάρχης σύνθηθ. Πβ. γυμνασιαρχεῦω.

γυμνάσιο τό, λόγ. κοιν. γυμνάσο Πελοπν. (Βερεστ. Βούτσ. Δίβρ. Μαργέλ. κ.ά.) γυβνάσιο Ἐρεικ. Μαθράκ. Ὁθων. ἀνμνάσιο Χίος (Καρδάμ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γυμνάσιον.

1) Ἀσκήσις σωματικὴ ἢ πνευματικὴ, συνηθέστ. κατὰ

